

Утвърждавам:.....
Румен Петков
Директор
ОУ „Васил Левски“

ОЦЕНКА НА СИТУАЦИЯТА

Анализ на училищния климат, взаимоотношенията между учениците и превенцията на агресията и тормоза

Обхват: ученици от начален и прогимназиален етап

Общ брой анкетирани ученици: 178

Учебна година: 2026/2027 г.

I. Основание и цел на оценката

Настоящата оценка на ситуацията е изготвена въз основа на проведено анонимно анкетно проучване сред учениците от III до VII клас в ОУ „Васил Левски“ – гр. Враца, и предоставените наблюдения върху училищната среда и взаимоотношенията между учениците.

Основната цел на проучването е да се установи как учениците възприемат училището като място за обучение и общуване, доколко се чувстват спокойни и защитени, какви прояви на агресия преживяват или наблюдават и дали познават възможностите за търсене на помощ при възникване на проблем.

Оценката има за задача да очертае положителните страни на училищния климат, да идентифицира направленията, които изискват повишено внимание, и да предложи мерки за превенция на агресивното поведение, тормоза и социалното изключване.

В анализа са разгледани усещането за сигурност, вербалната и физическата агресия, взаимоотношенията между връстниците, онлайн общуването, емоционалното благополучие и готовността на учениците да потърсят подкрепа от възрастен.

II. Обхват и методика на проучването

В анкетното проучване са включени всички 178 ученици от начален и прогимназиален етап в училището. Анкетата е анонимна и съдържа въпроси, свързани с личните преживявания на учениците, наблюдаваните прояви на агресия, отношенията между съучениците и възможностите за търсене на помощ.

При анализа са използвани следните подходи:

- количествено представяне на обхвата на проучването;
- качествен анализ на предоставените резултати и наблюдения;
- разглеждане на проявите на вербална и физическа агресия;
- оценка на риска от социално изключване и тормоз в интернет;
- формулиране на превантивни мерки и последващи действия.

III. Количествен анализ на обхвата на проучването

В проучването са включени всички ученици от III до VII клас, като разпределението по образователни етапи е следното:

Образователен етап	Брой ученици	Относителен дял
Начален етап –	74	41,57%
Прогимназиален етап –	104	58,43%
Общо	178	100,00%

Процентите са изчислени спрямо общия брой от 178 анкетирани ученици.

Началният етап е представен от 74 ученици, което представлява 41,57% от участниците. Прогимназиалният етап включва 104 ученици, или 58,43% от общия брой.

Разпределението осигурява възможност за разглеждане на училищния климат както в начален, така и в прогимназиален етап, като при сравнителния анализ следва да се отчита различният брой ученици в двете групи.

Проучването обхваща 100% от посочената целева група. Този обхват позволява да бъдат анализирани мненията на всички ученици от III до VII клас, включени в проучването.

IV. Анализ на резултатите

1. Усещане за спокойствие и сигурност в училище

Предоставените резултати и наблюдения показват, че учениците като цяло възприемат училищната среда като спокойна и сигурна. Не се откроява изразено усещане за страх, заплаха или постоянна несигурност при посещаването на учебните занятия.

Това е положителна предпоставка за пълноценно участие в учебния процес, изграждане на доверие между учениците и педагогическите специалисти и формиране на чувство за принадлежност към училищната общност.

Независимо от положителната обща оценка, е необходимо да се отчита възможността отделни ученици да изпитват притеснения, които не споделят открито. Поради това

следва да се поддържат условия за доверително общуване и своевременно търсене на подкрепа.

Оценка: Училищната среда се характеризира с положителни предпоставки за сигурност и емоционално благополучие. Необходимо е поддържане на постоянна превантивна дейност.

2. Прояви на вербална агресия

Вербалната агресия включва обиди, подигравки, унизителни прякори, заплахи и неуважителни коментари, които могат да засегнат достойнството и емоционалното благополучие на учениците.

Според предоставените наблюдения в начален етап подобни прояви се срещат сравнително рядко и не се открояват като трайно повтарящ се модел. В прогимназиален етап се наблюдава по-голяма необходимост от целенасочена работа за ограничаване на обидите, подигравките и неуважителното отношение.

Тези прояви могат да повлияят отрицателно върху самочувствието на учениците, участието им в учебните дейности и отношенията в класа.

Особено важно е да се разграничава единичният конфликт от повтарящото се целенасочено поведение, при което определен ученик системно унижава или притеснява друг.

Оценка: Вербалната агресия е приоритетно направление за превантивна работа, особено в прогимназиален етап.

3. Прояви на физическа агресия

Физическата агресия включва блъскане, удряне, ритане, спъване и други действия, които могат да причинят физическа или емоционална вреда.

Според наличните наблюдения физическите прояви на агресия не се открояват като водещ проблем в училищната среда. В начален етап те са описани като редки, като същевременно е необходимо да се запази внимание към възможни конфликтни ситуации в прогимназиален етап.

Липсата на изразени сигнали за физическа агресия не следва да се тълкува като доказателство за пълното ѝ отсъствие. Всяка установена проява следва да бъде разглеждана своевременно и съобразно приложимите училищни правила.

Оценка: Необходимо е да продължи работата за развитие на самоконтрол, управление на емоциите и ненасилствено разрешаване на спорове.

4. Социално изключване и затруднения в общуването

Социалното изключване се проявява чрез умишлено недопускане до игри и групови дейности, игнориране, изолиране или настройване на други ученици срещу определено дете.

Според предоставените наблюдения тези ситуации не са водещ проблем в начален етап, но е необходимо да се следи за ученици, които срещат затруднения при създаването на приятелства или системно остават извън групата.

В прогимназиален етап отношенията между връстниците стават по-сложни, а принадлежността към групата може да има съществено значение за самочувствието и емоционалното състояние на учениците.

Оценка: Следва да се насърчават взаимопомощта, толерантността, груповите дейности и включването на всички ученици в общите инициативи на класа.

5. Наблюдавани прояви на агресия спрямо други ученици

Важен аспект на училищния климат е готовността на учениците да разпознават неподходящото поведение и да потърсят помощ, когато станат свидетели на обиди, заплахи, унижение или физическо посегателство спрямо съученик.

Превенцията изисква изграждане на култура на взаимна подкрепа и отговорност, при която учениците не остават безучастни към ситуации, застрашаващи достойнството и сигурността на другите.

Необходимо е да се насърчава безопасното съобщаване на проблемни ситуации пред класен ръководител, педагогически съветник или друг доверен възрастен.

Оценка: Следва да се поддържат ясни механизми за сигнализиране и своевременно разглеждане на случаите на агресия.

6. Агресия и тормоз в интернет пространството

Според предоставеното обобщение учениците не посочват онлайн средата като водещ източник на страх и несигурност.

Въпреки това кибертормозът остава значимо направление за превенция. Необходимо е учениците да познават рисковете, свързани с обиди и заплахи в чатове, разпространяване на унижително съдържание, злоупотреба с лични данни и умишлено изключване от онлайн групи.

Превантивната работа следва да включва теми за безопасно използване на интернет, защита на личната информация и отговорно поведение в социалните мрежи.

Оценка: Необходимо е да продължат дейностите за дигитална безопасност и превенция на кибертормоза.

7. Готовност за търсене на помощ

Според предоставените наблюдения учениците знаят към кого могат да се обърнат за помощ при възникване на проблем.

Това е положителна предпоставка за своевременно разпознаване на конфликтите и предприемане на мерки за подкрепа. Важно е всеки ученик да има възможност да сподели притеснение в подходяща и спокойна обстановка, включително чрез индивидуален разговор.

Оценка: Необходимо е да се поддържа достъпността на педагогическите специалисти и да се насърчава доверието между учениците и възрастните в училище.

8. Емоционално благополучие на учениците

Предоставените наблюдения показват, че учениците като цяло не споделят изразено усещане за страх, самота или заплахата в училищна среда.

Положителният психологически климат е важна предпоставка за учебната мотивация, успешното общуване и личностното развитие. Същевременно е необходимо да се отчита, че някои деца могат да изпитват затруднения, без да ги изразяват открито.

Оценка: Следва да се поддържа подкрепяща училищна атмосфера, която насърчава уважението, съпричастността и своевременното споделяне на проблеми.

V. Места с повишен приоритет за наблюдение

С оглед превенцията на агресията и поддържането на безопасна училищна среда се определят следните пространства като приоритетни за наблюдение:

1. Коридори. По време на междучасията се препоръчва наблюдение за блъскане, спорове, словесни провокации и конфликти между ученици от различни класове.

2. Тоалетни и прилежащи пространства. Необходимо е да се обръща внимание на сигнали за обиди, заплахи, повреждане на вещи и други проблемни ситуации, като се спазва личната неприкосновеност на учениците.

3. Училищен двор. Следва да се наблюдават отношенията по време на игри, съревнования и групови дейности, включително евентуални прояви на физическа агресия и изключване от групата.

4. Класни стаи. Необходимо е да се следи за повтарящи се подигравки, унижителни

коментари, неуважително отношение и социално изолиране.

5. Физкултурен салон и други общи пространства. Препоръчва се наблюдение на отношенията между учениците при организирани дейности и съвместни инициативи.

Посочените пространства са определени като приоритетни за превантивно наблюдение.

VI. Оценка на рисковите направления

Направление	Констатация	Необходими действия
Усещане за сигурност	Като цяло положителна тенденция	Поддържане на подкрепяща среда
Вербална агресия	По-голяма необходимост от работа в V–VII клас	Тематични занятия и индивидуална подкрепа
Физическа агресия	Не се откроява като водещ проблем	Постоянно наблюдение и своевременно реакция
Социално изключване	Необходимост от проследяване	Насърчаване на приобщаването
Кибертормоз	Не се откроява като водещ източник на несигурност	Обучение за дигитална безопасност
Търсене на помощ	Налице са положителни предпоставки	Поддържане на достъпни канали за споделяне
Общи училищни пространства	Необходимост от превантивно наблюдение	Организация на дежурствата и проследяване на сигналите

Оценката е качествена и се основава на предоставените резултати и наблюдения. Тя не представлява количествен индекс на риска.

VII. Основни изводи

1. Анкетното проучване обхваща всички 178 ученици от III до VII клас в ОУ „Васил Левски“ – гр. Враца.
2. Началният етап включва 74 ученици, или 41,57%, а прогимназиалният етап – 104 ученици, или 58,43%.
3. Според предоставените резултати училищната среда като цяло се възприема като спокойна и сигурна.
4. Вербалната агресия е основното направление, което изисква допълнително внимание, особено в прогимназиален етап.
5. Физическата агресия не се откроява като водещ проблем според наличната информация, но следва да остане обект на постоянно наблюдение.

6. Социалното изключване и кибертормозът изискват последователна превантивна работа.
7. Познаването на възможностите за търсене на помощ е положителна предпоставка за ранно установяване на проблеми.
8. Коридорите, санитарните възли, училищният двор и класните стаи следва да бъдат включени в организацията на превантивното наблюдение.
9. Поддържането на безопасна и подкрепяща среда изисква сътрудничество между учениците, педагогическите специалисти и родителите.

VIII. Препоръки и мерки за последващи действия

1. Продължаване на превантивната работа в начален етап чрез беседи, ролеви игри и дейности за развитие на емоционалната интелигентност.
2. Засилване на работата в прогимназиален етап с акцент върху вербалната агресия, личните граници, натиска от връстници и отговорността за собственото поведение.
3. Провеждане на тематични часове на класа за разграничаване на конфликта от системния тормоз и за упражняване на ненасилствени начини за разрешаване на спорове.
4. Поддържане на организация за наблюдение в коридорите, училищния двор и общите пространства, като се спазват правилата за лична неприкосновеност.
5. Осигуряване на достъпни начини за споделяне на проблеми пред класен ръководител, педагогически съветник или друг доверен възрастен.
6. Продължаване на инициативите за безопасно поведение в интернет и превенция на кибертормоза.
7. Провеждане на индивидуални разговори с ученици при установени затруднения в общуването или повтарящи се конфликтни ситуации.
8. Поддържане на партньорство с родителите при необходимост от изясняване на конкретни случаи и оказване на подкрепа.
9. Документиране и проследяване на установените случаи съобразно действащите училищни правила и приложимите нормативни изисквания.
10. Периодично проследяване на училищния климат чрез повторно анкетиране и съпоставяне на резултатите по класове и образователни етапи.

IX. Заключение

Резултатите от анкетното проучване, разгледани в съпоставка с предоставените наблюдения на педагогическите специалисти, очертават положителни предпоставки за поддържане на спокойна и подкрепяща училищна среда в ОУ „Васил Левски“ – гр. Враца.

Основен приоритет остава ограничаването на вербалната агресия, особено в прогимназиален етап, както и последователната превенция на физическите прояви на агресия, социалното изключване и кибертормоз.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
"ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
ИНОВАТИВНОТО УЧИЛИЩЕ

*Времето е в нас
и ние сме във времето!*

ж. к. „Младост“, тел./факс 092/62-21-46, 62-41-24, info-602041@edu.mon.bg

Необходимо е да продължат усилията за изграждане на култура на взаимно уважение, толерантност, съпричастност и отговорност. Съществено значение имат навременното разглеждане на сигналите и активното взаимодействие с родителите.

Поддържането на безопасна училищна среда е споделена отговорност и изисква постоянство, последователност и сътрудничество между всички членове на училищната общност.

Изготвил: Кристина Константинова

Длъжност: Педагогически съветник

Дата: 16.10.2026 г.

Подпис:.....